

Európska únia
Európsky sociálny fond

pr **aktik**

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Národný projekt PRAKTIK

Metodicko-informačná príručka

Miroslava Krajčovičová

NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE

OBSAH

ÚVOD	3
1 IUVENTA – SLOVENSKÝ INŠTITÚT MLÁDEŽE	4
2 ZÁKLADNÉ POJMY A ICH CHARAKTERISTIKA	5
2.1 Práca s mládežou	5
2.2 Mládežnícka politika	5
2.3 Aktéri mládežníckej politiky	5
2.4 Neformálne vzdelávanie	6
2.5 Odborná spôsobilosť a vzdelávací program	6
2.6 Akreditačná komisia	6
3 NOVÉ VÝZVY V RÁMCI EURÓPSKEJ ÚNIE	6
3.1 Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže	7
3.2 Štruktúrovaný dialóg	7
4 MLÁDEŽNÍCKA POLITIKA NA NÁRODNEJ ÚROVNI	8
4.1 Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 - 2020	8
4.2 Strategické oblasti	9
• Vzdelávanie	9
• Zamestnanosť	10
• Tvorivosť a podnikavosť	10
• Zdravie a šport	11
• Participácia	11
• Sociálne začlenenie	11
• Dobrovoľníctvo	12
• Mládež a svet	12
• Práca s mládežou	13
5 PREČO NÁRODNÝ PROJEKT PRAKTIK?	13
6 TEMATICKÉ CENTRÁ MLÁDEŽE	16
SUMMA SUMMARUM	18

ÚVOD

Každý z nás rád investuje energiu a čas do vecí, ktoré majú hodnotu. Nie vždy sa táto energia hneď vráti, pretože niektoré výzvy sú dlhodobé a vyžadujú si strategické a zodpovedné konanie. Takou oblasťou je aj práca s mladými ľuďmi. Práca s mládežou si vyžaduje veľa energie a ochoty počúvať. Mladí ľudia potrebujú priestor na využitie svojho potenciálu, na plnohodnotné trávenie voľného času, možnosti výberu kvalitného vzdelania a to nielen spoza školských lavíc.

Štarter NP PRAKTIK / Autor Jana Šmýkalová

Súčasný mladý človek sa často nachádza v situácii, keď je nútený odísť hľadať profesionálne uplatnenie mimo hraníc Slovenska. Postoj a nevôľa k verejným otázkam, možnostiam, ako sa podieľať na spoločenských rozhodnutiach, sa prehĺbuje. Tento lahostajný postoj je hrozbou, ktorá má tendenciu gradovať¹. Riešenia, ako tento nelichotivý stav zvrátiť, ponúkajú aj výzvy predkladané prostredníctvom strategických dokumentov. Medzisektorová spolupráca a záujem sú nástrojmi ako tieto výzvy legitímne a úspešne naplňať.

Táto krátka publikácia je určená všetkým, ktorí sa zaujímajú o mládežnícku politiku a snažia sa zúčastňovať sa na nej s cieľom zapájať sa do nevyhnutných zmien, ktoré výrazne prispievajú k uznávaniu hodnoty neformálneho vzdelávania. Predstavíme vám Národný projekt PRAKTIK – *Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou*, ktorý svojou realizáciou prispel k ďalšiemu vzdelávaniu pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich, ktorého cieľom bolo inovovať kvalitu a obsah ďalšieho vzdelávania práve tých ľudí, ktorí sú aktívni v oblasti práce s mládežou.

¹ Vyskumy IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, financované Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (www.vyskummladeze.sk)

1 IUVENTA – SLOVENSKÝ INŠTITÚT MLÁDEŽE

„Podporujeme mladých ľudí, aby poznali, vedeli a mohli využívať príležitosti pre kvalitnejší život“

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže je štátna inštitúcia priamo riadená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Oblasť pôsobenia organizácie je veľmi rozmanitá. IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže naplňa štátnu politiku v oblasti práce s deťmi a mládežou, koordinuje výskumné úlohy, aktívne spolupracuje s organizáciami a inštitúciami pôsobiacimi v sfére mládežníckej politiky v Európe, organizuje predmetové a postupové súťaže, podporuje a zabezpečuje vzdelávacie a školiace aktivity, spracováva a publikuje metodické a informačné materiály.

Zároveň administruje viacero programov – Programy pre mládež na roky 2014 - 2020 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, nový program Európskej únie v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu, Erasmus+, projekt podporujúci rozvoj informačnej siete pre mladých ľudí v európskych krajinách s názvom EURODESK.

Tematické oblasti činnosti organizácie vychádzajú priamo z prioritných tém mládežníckej politiky a patria medzi ne:

- participácia mládeže na živote obce/mesta, školy, regiónu, štátu, EÚ;
- rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva;
- výchova mládeže k ľudským právam;
- neformálne vzdelávanie v práci s mládežou;
- inklúzia – zapojenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí do spoločnosti;
- podpora výskumu mládeže;
- rozvoj legislatívy v oblasti mládežníckej politiky;
- podpora talentovanej mládeže;
- podpora podnikavosti mládeže.

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže realizovala doposiaľ dva Národné projekty KomPrax – *Kompetencie pre prax* a PRAKTIK – *Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou*, ktorými ciele pôsobil na zlepšenie pracovných podmienok a získanie potrebných kompetencií a zručností pracovníkov s mládežou, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a dobrovoľných pracovníkov s mládežou. V oboch národných projektoch sa dôraz kládol predovšetkým na prepojenie oblastí formálneho a neformálneho vzdelávania. Oba národné projekty sa realizovali na základe žiadostí schválených Riadiacim orgánom v rámci Operačného programu Vzdelávanie a boli spolufinancované zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu.

Cieľ a podstata výsledkov práce organizácie sú obsiahnuté priamo vo vízií, ktorú si zamestnanci stanovili spoločne: *„Byť jedným z kľúčových aktérov podieľajúcim sa na vytvorení modernej, inkluzívnej a participatívnej mládežníckej politiky a v zavádzaní nových trendov v práci s mládežou.“*

„Byť efektívne fungujúcou verejnou inštitúciou s dôrazom na kvalitu činností a odbornosť zamestnancov.“

Výrazným medzníkom našej snahy o zdôraznenie významu neformálneho vzdelávania je úspešne zorganizovaná medzinárodná konferencia *Fórum inovatívneho učenia*, ktorá sa konala v júni 2013. Cieľom konferencie bolo podporiť potenciál neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, predstaviť nové trendy vo vzdelávaní mladých ľudí mimo klasického vzdelávacieho školského procesu a predstaviť požiadavky zamestnávateľov kladené na mladých absolventov.

Významným aktom konferencie bolo prijatie *Deklarácie o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou*, ktorú spolu s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Dušanom Čaplovičom, doposiaľ podpísalo viac ako 100 signatárov z oblasti zamestnávateľov, zástupcov ústredných orgánov štátnej správy, miestnej a regionálnej samosprávy, organizácií verejnej správy, mimovládnych organizácií a vzdelávacích inštitúcií, ktorí podpísali *Deklaráciu o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou*.

2. ZÁKLADNÉ POJMY A ICH CHARAKTERISTIKA

2.1 Práca s mládežou

Výchovno-vzdelávacia, spoločenská, informačná a poradenská činnosť vykonávaná pre mládež, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou je definovaná ako práca s mládežou. IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže túto činnosť vykonáva aj za pomoci hodnôt, ktoré si určila. Rešpekt, odbornosť, profesionalita, partnerská spolupráca, dostupnosť, aktívna filantropia, demokratické rozhodovanie, ochrana životného prostredia či moderný sociálny prístup sa odrážajú v akejkoľvek nami vykonávanej činnosti.

2.2 Mládežnícka politika

Efektívnu mládežnícku politiku spoločne tvoria svojou činnosťou aktívni ľudia pôsobiaci v mládežníckych organizáciách, mládežníckych centrách, centrách voľného času, mimovládnych a neziskových organizáciách, odboroch školstva samosprávnych krajov, ale aj aktívni členovia mládežníckych parlamentov. Hoci mládežnícka politika nemá status váženej a formálnej politiky, jej činnosť a ciele si zaslúžia profesionálne uznanie. Uskutočňuje sa na miestnej, regionálnej a národnej rovine. Vyžaduje si prepájanie činností v rámci viacerých sektorov a inštitúcií štátu s cieľom uviesť do praxe opatrenia, ktoré by priamo ovplyvňovali kvalitu života mladého človeka. Tento proces je v Slovenskej republike zatiaľ krátkodobý, avšak v európskom prostredí sa snaha o prepojenie medzisektorových činností presadzuje od 90. rokov 20. storočia.

2.3 Aktéri mládežníckej politiky

Aktérov mládežníckej politiky upravuje Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Inými slovami, toto nariadenie upravuje podporu a financovanie práce s mládežou, ako aj akreditáciu vzdelávacích zariadení a dobrovoľnícku službu v oblasti práce s mládežou.

Pracovníkov zákon špecifikuje nasledovne [1]:

- Mládežník je osoba, ktorá neprekročila vek najviac 30 rokov.
- Mladý vedúci je osoba, ktorá dovŕšila vek najmenej 15 rokov a najviac 17 rokov a aktívne sa podieľa na organizovaní mládežníckych podujatí pod vedením mládežníckeho vedúceho alebo pracovníka s mládežou.
- Mládežnícky vedúci je osoba, ktorá dovŕšila vek najmenej 18 rokov a riadi, organizuje mládežnícke podujatia a zodpovedá za ich uskutočnenie.
- Mládežnícky dobrovoľník môže byť štátny občan Slovenskej republiky, občan iného členského štátu Európskej únie alebo občan štátu, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, ktorý dovŕšil vek najmenej 15 rokov a najviac 30 rokov a je bezúhonný.
- Pracovník s mládežou je osoba, ktorá pripravuje a organizuje podujatia alebo programy v oblasti práce s mládežou a má spôsobilosť na právne úkony v inom rozsahu a je v pracovno-právnom vzťahu.

2.4 Neformálne vzdelávanie

Ďalšie vzdelávanie mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou uskutočňované mimo formálneho vzdelávania je hlavným predmetom činnosti organizácie IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže. Aktivity neformálneho vzdelávania naplňa prostredníctvom organizovaných vzdelávacích činností, čím prispieva k získaniu nových vedomostí, praktických skúseností a zručností potrebných pre prácu s mládežou. Robí tak s cieľom prehĺbiť, rozšíriť a doplniť získané vzdelávanie. Túto činnosť IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže zabezpečuje prostredníctvom zamestnancov, ktorí disponujú odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných činností v oblasti práce s mládežou, tak ako to ukladá zákon.

Tábor Zaži-to, Mojmirovce, Nitriansky kraj / Autor Martin Horák

2.5 Odborná spôsobilosť a vzdelávací program

Odbornou spôsobilosťou na takýto druh vykonávanej činnosti v práci s mládežou sa mieni spôsobilosť na výkon špecializovaných činností v oblasti práce s mládežou na základe súboru odborných vedomostí, zručností a návykov získaných štúdiom vo vzdelávacom zariadení. Alternatívou je odborná prax vo vzdelávacom zariadení, ktorému bolo vydané potvrdenie o akreditácii. Vzdelávací program, ktorý je predmetom akreditácie, je súborom teoretických a praktických častí príprav na špecializovanú činnosť v oblasti práce s mládežou spolu s rozsahom záverečných skúšok. Úspešní absolventi získajú v zmysle podmienok akreditácie osvedčenie o absolvovanom vzdelávaní.

2.6 Akreditačná komisia

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže koordinuje Akreditačnú komisiu, ktorej činnosť vstúpila do platnosti v septembri 2009. Na základe posúdených žiadostí o akreditáciu vzdelávacích programov odporúča Akreditačná komisia Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR vydať vzdelávaciemu zariadeniu potvrdenie o akreditácii na výkon špecializovaných činností v oblasti práce s mládežou. Hlavnými činnosťami Akreditačnej komisie sú pomáhať pri zvyšovaní kvality vzdelávania vo vzdelávacích zariadeniach a poskytovať poradenstvo a konzultácie záujemcom o akreditáciu. Akreditačná komisia priebežne monitoruje a hodnotí úroveň a efektivitu vzdelávania vo vzdelávacích zariadeniach, ktorým bolo vydané potvrdenie o akreditácii. Vykonáva kontrolu dodržiavania podmienok na vydanie potvrdenia o akreditácii. Akreditačná komisia organizácie IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže doposiaľ schválila desiatky žiadostí o akreditáciu vzdelávacích programov.

3. NOVÉ VÝZVY V RÁMCI EURÓPSKEJ ÚNIE

Slovensko ako krajina patriaca do Európskej únie sa aj v rámci prijímania zmien a definovaní nových výziev v oblasti mládežníckej politiky sa opiera o spoločné strategické dokumenty prijaté na úrovni Únie. Mladí ľudia a podmienky pre ich plnohodnotné začlenenie sa do spoločenského života patria medzi hlavné priority aj našej krajiny. Vďaka medzisektorovému prístupu a otvorenému dialógu zainteresovaných strán môžeme vytvárať priestor aktívnej participácii mladých ľudí a ich mobilizácii.

3.1 Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže

Smerodajným dokumentom pochádzajúcim z pera „euro autora“ pre prácu s mládežou je Oznámenie komisie Rade EÚ, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže. Obnovená otvorená metóda koordinácie s cieľom riešiť výzvy a príležitosti týkajúce sa mládeže (ďalej len *Stratégia Európskej únie pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže*). Jej cieľom je identifikovať súčasný stav života mladého človeka v Európskej únii a definovať oblasti, ktoré je nevyhnutné neustále odborne podporovať, aby plnili účel a spĺňali požiadavky kladené na súčasný stav a postavenie mladého človeka. Životné šance mladých ľudí na ich rozvoj, nárast profesionálnych príležitostí pre ich lepší život stagnuje z roka na rok. To, čo si *Stratégia Európskej únie pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže* kladie ako hlavný cieľ, je vložiť energiu a väčšie finančné zdroje do rozvoja oblastí politiky ovplyvňujúcich kvalitu života mladých ľudí. Podmienky, v akých vyrastá dnešná mládež, sa odzrkadlia v ich neskoršom prínose pre modernú európsku spoločnosť [3].

Prierezovou témou všetkých identifikovaných oblastí je vytvoriť priaznivé podmienky na rozvoj zručností, vytvoriť širší priestor na využitie potenciálu v rámci aktívnej participácie, mobilizovať mládež s cieľom vytvoriť kvalitnejšie podmienky pre život.

Napriek technickým výdobytkom modernej doby si aj dnešný mladý človek váži základné hodnoty – priateľstvo, rešpekt, toleranciu, zodpovednosť. Tieto hodnoty a aktuálne potreby spoločnosti sa odrážajú v kľúčových oblastiach *Stratégie Európskej únie pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže*. Oblasť práce s mládežou je v rámci celej Európskej únie štruktúrovanou, rozvinutou a systematickou prácou, ktorá je súhrnom aktívneho občianstva mladých ľudí, sociálnej a profesionálnej integrácie a začlenenia mládeže do kľúčových politických rozhodovaní.

3.2 Štruktúrovaný dialóg

Podstatným krokom pre udržanie viacúrovňového dialógu je uskutočňovanie štruktúrovaného dialógu viacerých partnerov na úrovni Európskej únie. Prierezovou témou je participácia sociálneho začlenenia mladých ľudí a súdržnosť s cieľom zabezpečiť transparentný dialóg subjektov pôsobiacich v oblasti politiky. Zúčastňujú sa ho európski sociálno-ekonomickí partneri, mimovládne organizácie, miestne a regionálne orgány. Štruktúrovaný dialóg je jeden z najpoužívanejších nástrojov na získanie názorov mladých ľudí, prijímanie spoločných rozhodnutí, spolupodieľanie sa na konzultovaní. Pracovné stretnutia prebiehajú vždy v troch kolách, pričom každé kolo sa zaoberá odlišnou témou. Výsledkom konzultácií je národná správa každej krajiny, ktorá putuje predsedníckemu štátu organizujúcemu konferenciu mládeže s cieľom vyselektovať odporúčania ku každej téme do spoločného dokumentu. Poslednou zastávkou je rezolúcia Rady Európskej únie, ktorá dá zelenú každému štátu na uskutočnenie výsledných odporúčaní.

Štruktúrovaný dialóg prináša výstupy v podobe identifikovaných kľúčových oblastí pre činnosti v oblasti práce s mládežou. Tieto výstupy slúžia ako podklady pre Stratégiu Európskej únie pre mládež, *Stratégia Európskej únie pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže* charakterizuje viacero opatrení v oblasti mládežníckej politiky, ktorá musí byť viac profesionalizovaná a ekonomicky i spoločensky uznaná.

4. MLÁDEŽNÍCKA POLITIKA NA NÁRODNEJ ÚROVNI

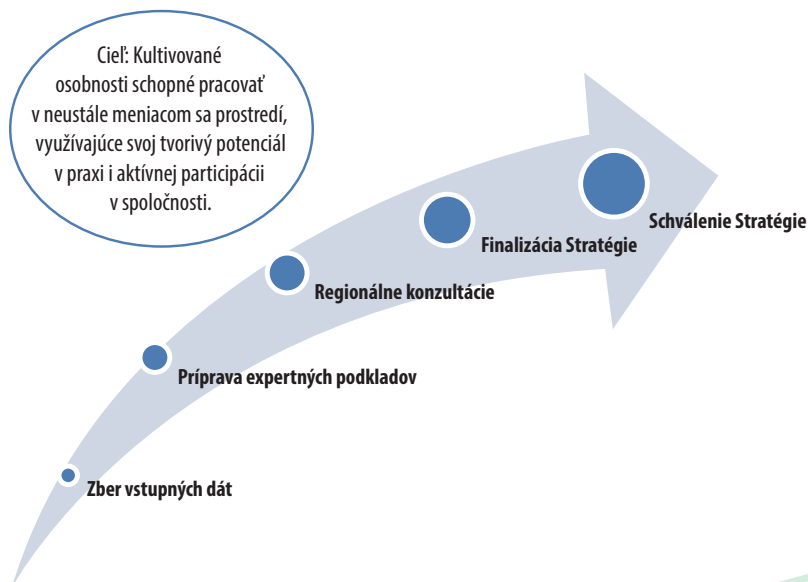
Slovensko je jednou z mála krajín, ktorá je obdarená veľkým počtom mladých ľudí³. Avšak tento počet podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky pomaly klesá. Je preto nevyhnutné jeho klesajúceho trendu zabrániť. Preto sa aj Slovenská republika snaží nastaviť nevyhnutné kroky pre zlepšenie podmienok práce s mládežou. Reflektuje požiadavky vyvozené z európskeho dialógu, ale súčasne sa zameriava na oblasť mládežníckej politiky v domácom prostredí.

Výraznou potrebou je zedefinovanie odborných zručností na trhu práce a dopyt po kvalifikovanej pracovnej sile odzrkadľujúcej *Národnú sústavu povolanií*. Inými slovami, treba mladých ľudí pripraviť na výkon povolania už počas ich pôsobenia v oblasti formálneho, ale aj neformálneho vzdelávania. Štát bude preto aktívne podporovať aktivity a projekty, ktorých hlavným účelom bude vytvorenie nových pracovných miest vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore. Pripraviť mladých ľudí pre potreby trhu práce, zlepšiť úroveň ich vzdelávania, odbornej prípravy a pomoci študentom pri štúdiu v zahraničí, prípadne zatriktívniť európske univerzity - to sú hlavné atribúty *Národného programu reforiem Slovenskej republiky v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020*.

Kľúčové oblasti, na ktorých sa zhodli členské štáty Európskej únie, sú definované v dokumente *Stratégia Európskej únie pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže*.

4.1 Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 - 2020

Medzirezortné skupiny, ktoré tvorili koncepčný materiál v rámci prípravy dokumentu *Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020*, vytvorili súhrn strategických cieľov a opatrení pre jednotlivé vybrané témy, ktoré priamo súvisia s európskym výstupom[5].

³ 40,68%, 2 201 798 mladých ľudí vo veku 0-30 rokov, EU Youth Report http://ec.europa.eu/youth/documents/publications/eu_youth_report_2012.pdf

Stratégia má tri hlavné ciele – prvým cieľom je vytvoriť viac príležitostí pre mládež v oblasti zamestnanosti a vzdelávania, druhým zlepšiť prístup mladých ľudí k rozhodovacím procesom a napokon tretím podporiť vzájomnú solidaritu medzi spoločnosťou a mladými ľuďmi. Tieto ciele sa následne delia na čiastkové ciele, ktoré zahŕňajú hlavné oblasti a opatrenia, resp. odporúčania pre ďalšie kroky v príslušných oblastiach. Samotný proces tvorby tohto strategického dokumentu nie je jednoduchý a vyžaduje úzku spoluprácu viacerých strán.

Konzultácie k vytvoreným expertným podkladom prebiehali za účasti zástupcov mládeže, pracovníkov s mládežou a s odbornou pomocou expertov z jednotlivých oblastí. Konali sa živé, verejné diskusie a pripomienky, ktoré diskutujúci vzniesli, boli zahrnuté do materiálu, ktorý v konečnej fáze schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Cieľom týchto aktivít bolo vytvoriť súhrn opatrení, ktoré treba naplniť v rámci medzisektorovej spolupráce a takýmto spôsobom zabezpečiť zlepšenie podmienok mladých ľudí na Slovensku.

4.2 Strategické oblasti

Základná otázka, ktorú sme si kládli pri tvorbe Stratégie Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 - 2020 znela: „Ako sa na Slovensku žije mladým ľuďom?“ [4] Zámerom tejto neľahkej úlohy nebolo len definovať kritické oblasti, ktoré ovplyvňujú rozvoj mladej generácie, ale najmä nájsť spôsoby a východiská vedúce k skvalitneniu života mladých ľudí. Prioritné oblasti sa síce zhodujú s oblasťami európskeho dokumentu, avšak opatrenia a ciele sme šili na mieru súčasného stavu mládežníckej politiky na Slovensku. Cieľ je totožný, a síce poskytovať viac rovných príležitostí pre mladých ľudí v oblasti vzdelávania či na trhu práce a zároveň povzbudiť mladých ľudí, aby boli aktívnymi občanmi a zapájali sa do verejných dialógov⁴. Postupne prejdeme každou oblasťou a predstavíme si výsledok európskej stratégie, ktorú vzápätí doplníme aktuálnym obrazom príslušnej oblasti na Slovensku.

Vzdelávanie

Medzi dlhodobé strategické výzvy v oblasti vzdelávania zaradila Európska únia celoživotné vzdelávanie a mobilitu, kvalitu a efektívnosť, spravodlivosť a občianstvo, inovácie a kreativitu, a nový prístup k zladovaniu potrieb trhu práce a zručností. Spolu s formálnym vzdelávaním je hlavnou úlohou aj podpora neformálneho vzdelávania mladých ľudí, s cieľom zvýšenia kvality, uznania a prepojenia s formálnym vzdelávaním.

Študenti / Zdroj: Depositphotos

- Strategickým cieľom v oblasti vzdelávania je vytvoriť na Slovensku také podmienky, aby mladí ľudia mohli využiť akékoľvek možnosti ponúkaného formálneho a neformálneho vzdelávania na získanie potrebných kompetencií využiteľných v ďalšom praktickom živote. Hlavným cieľom, ktorý je zakotvený v Národnom projekte PRAKTIK – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, je spriechodniť formálne a neformálne vzdelávanie a navrhnuť nové zmeny v legislatívnom procese, ktoré by zodpovedali potrebám mladých ľudí 21. storočia. Zároveň poskytnúť priestor pedagógom získať chýbajúce kompetencie na vytvorenie podnetného priestoru pre rozvoj praktických zručností detí a mládeže.

⁴ European Commission Youth Policy http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm

Zamestnanosť

Nezamestnanosť, ako výsledok dlho pretrvávajúcej ekonomickej krízy trápí viacero členských štátov Európskej únie. Tento problém je výsledkom stagnujúceho trhu práce, nedostatočne rozvinutých pracovných návykov a zručností, absencie požadovaných profesionálnych skúseností. Medzi nevyhnutné opatrenia členských štátov patrí viacero dlhodobých a neľahkých úloh - zabezpečiť prioritu zamestnanosti mladých ľudí, podporovať cezhraničné profesionálne príležitosti, rozvíjať prácu mladých, zabezpečiť efektívne využitie fondov Európskej únie, rozvinúť služby profesionálneho poradenstva, podporiť kvalitné stáže v rámci programov vzdelávania, zlepšiť starostlivosť o deti.

- Slovensko sa rovnako ako iné členské štáty sa pasuje s vysokou mierou nezamestnanosti mladých ľudí. Absolventská prax ako jediný aktuálne využívaný nástroj nestačí. Preto medzi navrhované opatrenia patrí zaviesť systematické kariérové poradenstvo, reflektovať špecifické potreby mladých ľudí, skvalitniť verejné služby v oblasti zamestnanosti, reagovať na aktuálne potreby trhu práce so zameraním na odborné vzdelávanie. Podporiť motiváciu zamestnávateľov pri tvorbe nových pracovných miest pre mladých ľudí. A zároveň uznať kompetencie získané aj v oblasti neformálneho vzdelávania.

Tvorivosť a podnikavosť

Medzi hlavné atribúty tejto oblasti patria podpora inovatívneho myslenia a konania, podnikateľského vzdelávania, kultúrneho vyjadrovania, rozvoja talentu, ktoré nadväzujú na tvorbu nových pracovných miest a ekonomického rastu v celoeurópskom priestore. Tým sa podieľajú na zlepšení konkurencieschopnosti mladých ľudí o jednu z aktuálnych požiadaviek pracovného života.

- Z pohľadu Slovenskej republiky za výrazný problém považujeme nie veľmi efektívnu koordináciu podpory podnikania mladých ľudí, čo je na škodu, nakoľko väčšina mladých absolventov dáva prednosť zamestnaniu pred ďalším štúdiom. Príležitosťou sú kvalitný mentoring a prístup k zvýhodneným finančným zdrojom. Nevyhnutným krokom je zabezpečiť prepojenie výchovy a vzdelávania k podnikaniu na školách, spolu s celoživotným vzdelávaním a poradenskými službami pre mladých podnikateľov.

Pracujúci mladí ľudia / Zdroj: Depositphotos

Mladý podnikateľ / Zdroj: Depositphotos

Zdravie a šport

Oblasť zdravia ako podpory skvalitnenia fyzického a psychického zdravia sa prelína s oblasťou športových aktivít mladých ľudí. Cieľom je prepojiť prácu pracovníkov s mládežou so športovými organizáciami a odborníkmi z oblasti zdravia. Táto medzirezortná spolupráca prispieva k propagácii rizík a aktuálnych hrozieb v oblasti zdravia za účelom prevencie zdravia mladých ľudí.

Športujúci mladí ľudia / Zdroj: Depositphotos

- Téma zdravia sa v slovenskej stratégii viaže na oblasť zdravého životného štýlu. Jej cieľom je venovať pozornosť mladým ľuďom, ktorí sa pasujú s rôznymi negatívnymi faktormi, ktoré pôsobia na ich zdravie a zdravý životný štýl. Strategickým cieľom je preto posilniť výchovu k ochrane zdravia, športovým aktivitám a ponúknuť väčší priestor propagácii prevencie vzniku chorôb a závislostí (aj nelátkových). Jedným zo spôsobov je realizácia osvetových kampaní pre mládež s výchovným charakterom a podnetná medzisektorová spolupráca.

Participácia

Členské štáty sa zhodli na tom, že je nevyhnutné zapojiť mladých ľudí do občianskeho a politického života, aby aj oni mali účasť na dôležitých rozhodnutiach. Toto zapojenie by zabezpečilo lepší občiansky život, demokratický prístup mládežníckym organizáciám, lepšiu informačnú sieť. A v neposlednom rade tak veľmi dôležitý dialóg medzi európskymi inštitúciami, v ktorých pôsobia mladí ľudia.

Mládežnícky parlament / Zdroj: Depositphotos

- Byť účastný na rozhodnutiach a mať právo prejavíť svoj vlastný názor je požiadavka takmer všetkých mladých ľudí. Ako to však súvisí s mládežníckou politikou? Mladí ľudia sa potrebujú spolupodieľať na živote spoločnosti na komunálnej, regionálnej a národnej úrovni. Žiadajú si rešpekt a partnerstvo. Mladí ľudia potrebujú mať participáciu zabezpečenú účasťou na konzultáciách o veciach, ktoré sa ich týkajú. Navrhovaným opatrením je preto zabezpečenie kvalitatívnych štandardov mládežníckej participácie na všetkých jej úrovniach prostredníctvom grantového programu pre vládne aj mimovládne organizácie zo zdrojov Európskej únie a implementácia „e-Demokracie“ pre inštitúcie verejnej správy s cieľom zapojiť do občianskych aktivít čo najväčší počet mladých ľudí.

Sociálne začlenenie

Sociálne problémy mladých ľudí sú odrazom stavu našej spoločnosti. Chudoba, strata zamestnania, diskriminácia, násilie a mnoho ďalších aspektov túto životnú situáciu prehľbujú. Sociálna ochrana mladých ľudí je povinnosťou, ktorá sa týka všetkých členských štátov. Opatrení na riešenie tejto situácie je hneď niekoľko – optimalizovať využívanie fondov Európskej únie na podporu sociálnej integrácie, využívať potenciál mládežníckej práce ako prostriedku pre začlenenie, zapojiť mladých ľudí do inkluzívnej politiky, riešiť bezdomovstvo a finančné vylúčenie, podporovať prístup ku kvalitným službám a osobitnú podporu mladým rodinám.

Znevýhodnené skupiny mladých ľudí / Zdroj: Depositphotos

- V rámci Slovenskej republiky sa pasujeme s rôznymi formami sociálneho vylúčenia mladých ľudí, ktorí žijú v podmienkach nerovného prístupu k vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti či k zamestnaniu. Aby sme súčasný stav dokázali ovplyvniť priaznivým smerom je nevyhnutné realizovať výskum súčasných trendov, faktorov, ktoré nám zodpovedia aktuálne otázky sociálneho vylúčenia mládeže. Získaním reálnych informácií o potrebách mladých ľudí z ohrozených skupín budeme môcť identifikovať obsah opatrení a nevyhnutných nástrojov pre zabezpečenie odstránenia sociálneho vylúčenia mládeže. Prvým z množstva dôležitých krokov je skvalitniť už existujúce opatrenia, služby a nástroje verejného sektora.

Dobrovoľníctvo

Dobrovoľnícka činnosť má veľký význam pre sociálnu súdržnosť, občianstvo, medzigeneračnú solidaritu. V oblasti práce s mladými ľuďmi Stratégia Európskej únie pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže identifikovala dôležitosť podporovať dobrovoľnícku prácu mládeže s cieľom odstraňovať prekážky v tejto činnosti, zvyšovať povedomie o hodnote dobrovoľníckej práce, uznávať dobrovoľníctvo ako dôležitú formu neformálneho vzdelávania a posilňovať mobilitu mladých dobrovoľníkov.

Dobrovoľnícka práca / Zdroj: Depositphotos

- Cieľ dobrovoľníckej práce v slovenskom ponímaní sa nijakým spôsobom nelíši od účelov dobrovoľníckej práce v európskom chápaní. Mladí ľudia na Slovensku cítia potrebu prejavovať solidaritu prostredníctvom vykonávania dobrovoľníckej práce. Jej významom je nepochybne zdravá konkurencieschopnosť, súdržnosť a prejavovanie občianstva. Žiada sa však prepojiť dobrovoľnícku prácu s formálnym vzdelávaním ako prierezovú tému, nakoľko zručnosti, ktoré mladý človek nadobudne pri vykonávaní dobrovoľníckej práce, sú prínosom hodným uznania. Aj týmto spôsobom by sa zamedzilo stúpajúcemu trendu nezamestnanosti mladých ľudí.

Mládež a svet

Globálna politika a jej apely sa dotýkajú závažných krokov, akými sú porušenie základných práv a slobôd, ekonomická nerovnosť či zlý stav životného prostredia. Súbor opatrení, ktoré prijali členské štáty ako riešenie proti diskriminácii, sa týka mobility mládeže v prostredí globálnej politiky na všetkých jej úrovniach, podpory „zeleného“ spôsobu života, v zmysle zdôraznenia významu recyklácie a šetrenie energie.

Cestujúci mladí ľudia / Zdroj: Depositphotos

- Jednou z možností ako získať nové poznatky, skúsenosti, zručnosti a stret s inými kultúrami je pobyt v zahraničí. Aktuálnou požiadavkou je preto princíp globálneho vzdelávania ako súčasť príprav na dráhu profesionálneho a dobrovoľného pracovníka s mládežou, rovnako ako aj budúcich pedagogických zamestnancov. Mobilita si žiada rozvinúť medzinárodnú spoluprácu s cieľom získania príkladu dobre praxe z iných krajín. Jednou z možností je zapojenie mladých ľudí v rámci krátkodobých a dlhodobých vzdelávacích mobility, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže ponúka túto možnosť prostredníctvom programu Erasmus+.

Práca s mládežou

- V rámci strategického dokumentu prijatého na národnej úrovni bola posledná oblasť Práca s mládežou pridanou témou, vychádzajúc z uvedenia si dôležitosti tejto témy ako prienikovej v rámci všetkých ostatných. Počet mladých ľudí do 30 rokov predstavuje v súčasnosti takmer 2 milióny, z ktorých prevažná väčšina disponuje 4 hodinami voľného času denne. Aby bol tento priestor efektívne využitý, je potrebné venovať sa skvalitneniu života

Tábor Zaži-to, Banskobystrický kraj / Autor Lucia Rossová

mladých ľudí a podporiť práve to vzdelávanie, ktoré tieto hodiny vyplňuje – neformálne vzdelávanie. Práca s mládežou je komplexnou a cielavedomou činnosťou. Vedie k zrelosti a sebaznaniu mladého človeka. Tak, ako to už bolo viackrát spomenuté, táto práca si vyžaduje profesionálny prístup, hoci je vo svojej podstate neformálna. Hodnota práce s mládežou nedosahuje zaslúžený rešpekt a prioritu. Hlavným úsilím je zadefinovať pracovnú pozíciu „pracovník s mládežou“ a zaradiť ju do Národnej sústavy kvalifikácií. Slovenská republika čelí výzvam a aktuálnym potrebám, ktoré si vyžadujú zosúladiť legislatívu, vytvoriť systém viac zdrojového financovania v oblasti práce s mládežou.

Oblasť činností, ktoré sa dotýkajú práce s mládežou a reflektujú aktuálne potreby, je nepochybne viacero. Je nevyhnutné, aby členské štáty spolupracovali pri identifikovaní nových výziev a súboru opatrení a spoločne sa podieľali na ich implementácii. Medzisektorová politika a štruktúrovaný dialóg sú nástroje ako zabezpečiť participáciu všetkých kľúčových partnerov pri podpore a zlepšení stavu mládežníckej politiky. V dňoch 18. – 19. marca 2014 sa uskutočnila Konferencia o mládeži, ktorej cieľom bola prezentácia Správy o mládeži 2014, ktorá je situačným odrazom života mladého človeka na Slovensku. Pracovné skupiny predložili návrhy opatrení, ktorých implementácia na úrovni všetkých regiónov Slovenska by napomohla zlepšeniu života mladého človeka a odvrátila jeho odchod za hranice.

5. Prečo Národný projekt PRAKTIK ?

Jedným z nástrojov na zabezpečenie prieniku medzi formálnym a neformálnym vzdelávaním bola realizácia Národného projektu PRAKTIK – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou. Projekt odpovedal na súčasný stav spoločnosti, ktorá čelí nedostatkom v oblasti vzdelávania. Aktivity NP PRAKTIK sa venovali najmä pracovníkom centier voľného času, vďaka ktorým získali poznatky v oblasti inovatívnych prístupov zážitkového učenia. Novovzniknuté vzdelávacie programy projektu si kládli za cieľ zvýšiť a prepojiť skúsenosti dvoch cieľových skupín a to pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich.

Národný projekt PRAKTIK tvorili tri na seba nadväzujúce aktivity, ktoré mali zadefinované vlastné špecifické ciele. Aktivity projektu boli nastavené tak, aby priamo podporili nielen profesionálny rast, ale aj sociálne začlenenie a rovnosť príležitostí. Úvodná aktivita projektu (Aktivita 1) zabezpečila vybudovanie siete regionálnych kancelárií vo všetkých krajských mestách, okrem Bratislavy. Tieto centrá sme nazvali Tematické centrá mládeže. Každé zo siedmich centier sa prioritne zaoberalo vybranou témou kraja. Témy boli jednotlivým krajom priradené na základe prieskumu spoločenského, sociálneho, hospodárskeho či kultúrneho statusu kraja a tradície. Rovnako aj obsah vzniknutých tematických vzdelávacích programov sa niesol v duchu témy kraja. Názvy vybraných tém jednotlivých krajov sa prepájajú s definovanými prioritnými oblasťami strategických dokumentov prijatých v oblasti práce s mládežou na úrovni Slovenska.

Vybrané témy krajov Národného projektu PRAKTIK:

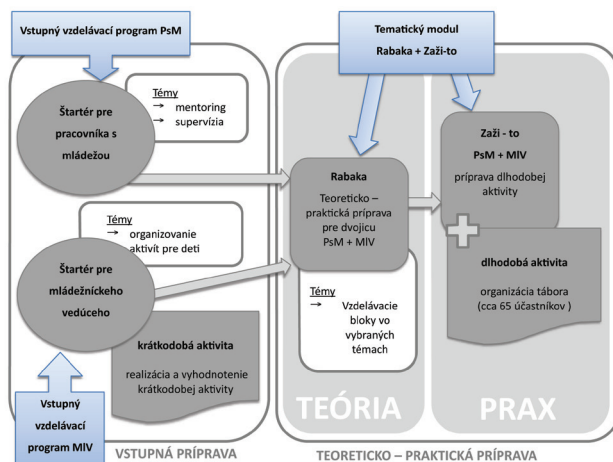
Vznik tematických centier prispel pri podpore sieťovania organizácií a inštitúcií pôsobiacich v oblasti práce s mládežou na úrovni jednotlivých regiónov. Súčasťou Aktivity 1 bolo vypracovanie metodických podkladov expertnými skupinami pre všetky vybrané témy. Úspešne sme akreditovali spolu 9 vzdelávacích programov – dva vstupné vzdelávacie programy a sedem tematických vzdelávacích programov, pre každý kraj jeden.

Samotná realizácia vzdelávania bola obsahom zvyšných aktivít národného projektu – Aktivity 2 a Aktivity 3. Vzdelávací cyklus Národného projektu PRAKTIK pozostával z troch častí, Štartér – Rabaka – Zaži-to:

- **Štartér** ako vstupná príprava zameraná na získanie a zvýšenie základných kompetencií a mäkkých zručností, bola realizovaná samostatne pre profesionálnych pracovníkov s mládežou a samostatne pre mládežníckych vedúcich (t.j. dobrovoľných pracovníkov s mládežou). Obsahom vstupného vzdelávania pracovníkov s mládežou boli témy koučing, mentoring a supervízia. Program pre mládežníckych vedúcich viedol k získaniu zručností v oblasti prípravy, realizácie a vyhodnotenia krátkodobých aktivít pre deti a mládež. Absolventi vstupného vzdelávacieho programu pre mládežníckych vedúcich si novonadobudnuté poznatky vyskúšali priamo v praxi a to realizáciou krátkodobej aktivity pre deti základných škôl na dopravnom ihrisku bezprostredne po absolvovaní Štartéra.
- **Rabaka** nadviazala na vstupný vzdelávací program, ktorý však pracovníci s mládežou a mládežnícki vedúci absolvovali už spoločne prostredníctvom vytvorenia dvojíc – jeden pracovník s mládežou a jeden mládežnícky vedúci. Vzdelávanie Rabaka bolo teoreticko-praktickou prípravou, ktorej vzdelávací obsah zodpovedal konkrétnym vybraným témam kraja. Účastníci vzdelávania získali podľa kraja, kde vzdelávanie absolvovali, nové poznatky a vedomosti z tém, napríklad – multikulturalizmus, lokálne a globálne problémy životného prostredia, ľudské práva, rozvojová spolupráca, súčasná podoba kultúry: zvyky a sviatky – cesta dialógu medzi kultúrami, akceptácia inakosti, techniky a metódy, fázy hry, výživa, pohyb a pohoda, zdravý sociálny svet. Niektoré z tém nadviazali na rozvoj mäkkých zručností - komunikácia, motivácia, tímová spolupráca, skupinová dynamika, aktívna spolupráca či spätná väzba. Keďže vzdelávací cyklus projektu bol trojfázový, na záver účastníci vzdelávania pokračovali v realizácii dlhodobého zážitkového tábora, kde mali priestor pre uplatnenie získaných tematických poznatkov.

- **Zaži-to** bol názov pre päťdňový zážitkový tábor, ktorého prípravu a realizáciu zabezpečovali pracovníci s mládežou a mládežnícki vedúci pod dohľadom odborníkov na vzdelávanie. Na táboroch Zaži-to bol prítomný aj nezávislý odborník / expert na vybranú tému kraja s cieľom doplnenia programu tábora o nové indoorové či outdoorové vzdelávacie aktivity a rozšíril tak poznatky detí a mládeže vo veku 7 – 24 rokov, ktoré sa tábora zúčastnili. Tábory boli realizované vo vybraných lokalitách kraja, plne technicky, logisticky aj materiálne zabezpečené. Realizácia táborov prebiehala počas celého roka, vrátane prázdnin za aktívnej pomoci škôl, ktoré poskytli priestor pre prepojenie formálneho a neformálneho vzdelávania.

Úspešní absolventi celého cyklu vzdelávania projektu získali osvedčenie o absolvovaní akreditovaného vzdelávania v oblasti špecializovaných činností práce s mládežou.

Národný projekt v skratke:

- Národný projekt PRAKTIK – *Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou* si kládol za cieľ rozvíjať fungujúce inštitúcie, ktoré budú systematicky podporovať prácu centier voľného času v neformálnom vzdelávaní;
- zabezpečil vytvorenie metodických materiálov zameraných na špecifické, vybrané témy, čím rozšíril ponuku akreditovaných zážitkových programov;
- zvýšil a inovoval kvalitu a obsah ďalšieho vzdelávania pracovníkov s mládežou;
- ponúkol sieť inovatívnych programov a metód za účelom rozvíjania kľúčových kompetencií mládeže v neformálnom vzdelávaní;
- pripravil pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich na realizovanie krátkodobých a dlhodobých zážitkových aktivít v oblasti práce s deťmi a mládežou;
- upevnil pracovné prepojenie a odovzdávanie profesionálnych skúseností medzi pracovníkmi s mládežou a mládežníckymi vedúcimi;
- skvalitnil využívanie a dostupnosť inovatívnych metód pri práci s deťmi a mládežou;
- odpovedal na aktuálne požiadavky globálneho vzdelávania;
- podporil prepojenie formálneho a neformálneho vzdelávania s dôrazom na výchovu a vzdelávanie detí a mládeže.

6. Tematické centrá mládeže

Vznik tematických centier podporil sieťovanie organizácií a inštitúcií pôsobiacich v oblasti práce s mládežou na úrovni jednotlivých regiónov. Všetky hlavné oblasti úloh tematických centier mládeže viedli cielene k prepojeniu formálneho a neformálne vzdelávania. Úsilím bolo vytvoriť sieť krajských stredísk, v ktorých sa budú stretávať profesionálni aj dobrovoľní pracovníci s mládežou, mládežnícki vedúci, aktívni mladí ľudia, ktorí pripravujú, organizujú podujatia v oblasti práce s mládežou, neorganizovaná mládež, ale aj pedagogickí zamestnanci pôsobiaci vo formálnom vzdelávaní.

Tematické centrá mládeže boli zriadené ako znalostné centrá pre praktické a inovatívne výchovné programy. Ich činnosti boli rôznorodé. Špecificky sa orientovali na vytvorenie, rozvoj a hodnotenie praktických zážitkových programov. Poskytovali podporu, poradenstvo a konzultácie k práve prebiehajúcim i plánovaným aktivitám a projektom, ktoré svojou náplňou odrážali aktuálne požiadavky vyplývajúce zo strategických dokumentov. Tematické centrá poskytli servis regionálnej samosprávy, pomáhali šíriť informácie a zbierať fakty o potrebách kraja v rámci vzdelávania.

Línie činností Tematických centier mládeže

- 1. TCM ako znalostné centrum** poskytuje všetky potrebné informácie v rámci vybranej témy kraja. Zhrmažďuje všetky poznatky získané z pracovných ciest expertov v príslušnej téme, ponúka príklady dobrej praxe pre všetkých, ktorí sa vo vybranej téme chcú rozvíjať ďalej a to aj na profesionálnej úrovni. Podporuje tak mobilitu mladých ľudí a neformálne vzdelávanie s cieľom pripraviť mladých ľudí na ich profesionálnu životnú dráhu v odborných smeroch.
- 2. TCM ako koordinátor programov** zážitkového učenia aktívne pracuje so skupinami expertov a odborníkov s cieľom neustále aktualizovať, navrhovať a vytvárať nové podklady pre tvorbu inovatívnych programov na vybrané témy príslušného kraja.
- 3. TCM ako realizátor vzdelávacích aktivít** nadväzuje na vytvorené inovatívne programy a zabezpečuje vzdelávania na krajskej úrovni. V rámci svojich aktivít spolupracuje s už existujúcimi subjektmi v regióne a spolupodieľa sa na prepájaní formálneho a neformálneho vzdelávania.
- 4. TCM ako konzultačné centrum** vytvára priestor pre konzultácie a organizuje informačné dni, ktorých cieľom je oslovit' čo najväčší počet potenciálnych účastníkov v rámci nových výziev, projektov a programov koordinovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Nadväzuje tak na požiadavku zníženia informačnej nerovnosti o programoch a projektoch vyplývajúcu zo *Stratégie Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020*.
- 5. TCM ako regionálne dátové centrum** identifikuje cieľové skupiny so špecifickým dôrazom na znevýhodnené skupiny mládeže, čím znižuje sociálne vylúčenie týchto skupín. Regionálna kancelária je zároveň centrom zberu dát *od a zároveň pre cieľové* skupiny projektu a zainteresované strany, ktoré sa spolupodieľajú na tvorbe mládežníckej politiky. Hovoríme o orgánoch samosprávy, inštitúciách a subjektoch v jej pôsobení.
- 6. TCM ako podpora samosprávy** poskytuje informácie o potrebách cieľových skupín a kľúčových aktérov v regióne v práci s mládežou. Tematické centrum mládeže zároveň zabezpečuje participáciu prostredníctvom navrhovaných opatrení v práci s mládežou a spolupodieľa sa na vyhodnocovaní naplňovania koncepcií na regionálnej úrovni. V spolupráci so samosprávou realizuje stretnutia strategických partnerov v oblasti politiky mládeže za účelom tvorby koncepčných dokumentov na úrovni kraja.
- 7. TCM ako uskutočňovateľ inkluzívneho prístupu v práci s mládežou**, ktorého úloha vyplýva z legislatívneho opatrenia vypracovaného strategického dokumentu – *Stratégia inkluzívneho prístupu organizácie IUVENTA na roky 2014 – 2020*. Tematické centrum mládeže sa vo všetkých svojich činnostiach snaží oslovit' aj mladých ľudí s nedostatkom príležitostí a zapojiť ich do svojich aktivít.

Prostredníctvom realizácie kľúčových činností tematických kancelárií sme zabezpečili šírenie aktuálnych informácií z oblasti práce s mládežou, nových trendov a potrieb mladých ľudí na úrovni všetkých krajov Slovenska. Aktívni mladí ľudia, ale aj neorganizovaná mládež, prejavili možnosť participácie a privítali možnosť stretávať sa v TCM a dozvedieť sa viac z oblasti mládežníckej politiky. Aj vďaka existencii krajských kancelárií sa začali informácie o potrebách v danom kraji sústreďovať a cielene zhromažďovať. Tieto získané podnety sa stali predmetom rôznych diskusií a facilitovaných stretnutí, ktoré viedli k prepojeniu aktérov pôsobiacich v oblasti práce s mládežou. Veríme, že aj vďaka týmto podnetným stretnutiam, spoločnej práci a snahe sa podmienky pre napĺňanie výziev vyplývajúcich zo strategických dokumentov začali postupne meniť.

Viac informácií o činnostiach jednotlivých tematických centier mládeže, projektoch a programoch v príslušných krajoch sa dozviete v tematických materiáloch:

Banskobystrický kraj

autorka: Mgr. Lenka Mihalicová

názov: Envirozážitok

Podpora a rozvoj zážitkových aktivít v environmentálnej výchove

Žilinský kraj

autorka: Mgr. Mária Krkošková, PhD.

názov: Talent v akcii

Vyhľadávanie a podpora práce s talentovanou mládežou

Trnavský kraj

autor: Mgr. Peter Mačaj

názov: Pro-Fit

Podpora zdravého životného štýlu zážitkovými aktivitami

Košický kraj

autor: Mgr. Martin Boršč

názov: Aj nás sa to týka

Podpora a rozvoj globálneho vzdelávania

Prešovský kraj

autor: Mgr. Ľuboš Marcinek

názov: Svet je rôznorodý

Podpora a rozvoj občianstvu a multikulturalite cez zážitok

Trenčiansky kraj

autorka: Ing. Gabriela Kubelová

názov: In Média

Podpora praktického využívania IKT cez zážitkové aktivity

Nitriansky kraj

autor: Mgr. Miloslav Špoták

názov: Praktik

Rozvoj praktických zručností pri práci s drobnými materiálmi

SUMMA SUMMARUM

Je za nami obrovský kus práce. Identifikovali sme aktuálny stav, nevyhnutné kroky, ktoré sú výsledkom náročného, ale plodného dialógu. Aby mohli byť výzvy naplnené, je dôležité pristúpiť k nevyhnutným zmenám v oblasti práce s mladými ľuďmi. Hovorí sa, že *budúcnosť národa sú naše deti*. Pripravme im teda pôdu na to, aby mohli vo voľnom čase získavať a rozvíjať potrebné zručnosti, o ktoré sa budú môcť oprieť v budúcnosti vo svojom profesionálnom živote, keď budú venovať svoj voľný čas vlastným rodinám.

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže si jasne určila strategické ciele na najbližšie obdobie. Partnerstvá budujeme so zámerom dlhodobej a funkčnej spolupráce. Na ich základe neustále podnecujeme identifikáciu nových trendov a výziev v práci s mládežou. V rámci rozvoja mládežníckej politiky spracúvame kvalitné podklady pre jej naplnenie, organizujeme podujatia s cieľom rozvíjať kľúčové kompetencie práve tých, ktorí s deťmi a mládežou pracujú. A všetky naše ťažiskové aktivity v neposlednom rade smerujú priamočiaro k uznávaniu neformálneho vzdelávania.

Zoznam zdrojov použitej literatúry

1. Zákon č.282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č.131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov
3. Oznámenie komisie Rade EÚ, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže. Obnovená otvorená metóda koordinácie s cieľom riešiť výzvy a príležitosti týkajúce sa mládeže.
4. Správa o mládeži 2014 alebo Ako sa na Slovensku žije mladým ľuďom?, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
5. Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 - 2020
6. http://ec.europa.eu/youth/documents/publications/eu_youth_report_2012.pdf
7. European Commision Youth Policy http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm
8. www.vyskummladeze.sk

Názov:	Národný projekt PRAKTIK Metodicko-informačná príručka
Autor:	Mgr. Miroslava Krajčovičová, PhD.
Fotografie:	archív autora
Jazyková korektúra:	IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
Vydavateľ:	IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
Grafika a tlač:	G&H studio, s.r.o.
Rok vydania:	2015
Náklad:	1 000 ks
ISBN:	9788080721657

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže

je príspevková organizácia priamo riadená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pripravuje a riadi množstvo zaujímavých programov a projektov pre mladých ľudí, pracovníkov s mládežou a ľudí zodpovedných za mládežnícku politiku. Snaží sa o to, aby mladí ľudia poznali svoje možnosti, boli aktívni a pracovali na sebe tak, aby boli raz úspešní a uplatnili sa na trhu práce. IUVENTA vychováva mládež k ľudským právam, podporuje rozvoj dobrovoľníctva, vzdelávacie programy a tiež mladé talenty.

IUVENTA je realizátorom národných projektov v oblasti práce s mládežou KomPrax – Kompetencie pre prax a PRAKTIK – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, ktoré sú podporené z Európskeho sociálneho fondu. Zároveň administruje Programy pre mládež na roky 2014 – 2020 MŠVVaŠ SR, je národnou agentúrou Programu EÚ Erasmus+ pre oblasť mládeže a športu a národným partnerom európskej informačnej siete pre mládež Eurodesk.

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
Búdková 2
SK-811 04 Bratislava 1
e-mail: iuventa@iuventa.sk
web: www.iuventa.sk
www.facebook.com/iuventa

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

